

[Rasmus Hansen.]

tære anlægsarbejder skal være færdige til udgangen af 1952. Socialdemokratiet er tilfreds hermed. Regeringens standpunkt og den tilslutning, som det har på rigsdagen, må naturligvis betyde, at de militære myndigheder, deriblandt navnlig de myndigheder, der beskæftiger sig med anlægsarbejderne, indretter sig herefter. Hvis de ikke mener at kunne overholde den frist, som regeringen med tilslutning fra et meget stort flertal på rigsdagen har fastsat, må de sige til nu og begære den assistance, der er fornøden for, at rigsdagens ønske kan blive respekteret. De kan ikke senere hen vise til, at de har savnet en klar tilkendegivelse fra regering og rigsdag.

Men når regering og rigsdag forlanger fristen overholdt — såfremt forhold af overordentlig ekstraordinær art ikke danner hindring derfor —, må rigsdagen naturligvis også drage omsorg for, at ingen af dens organer ved behandlingen af de militære myndigheders planer medvirker til store forsinkelser. Måske kunne der i den anledning for regeringen være grund til at overveje, om de nuværende regler for behandlingen af forsvarsministerens forslag om udnyttelse af den ekstraordinære bevilling er hensigtsmæssig også i den kommende tid.

Det fremgår af forsvarskommissionens betænkning, at medlemmer af kommissionen har stillet spørgsmål, som endnu ikke er besvaret af regeringen, samt at forsvarskommissionen skønner, at dens arbejde ikke kan afsluttes, før besvarelserne foreligger og der har været lejlighed til de forhandlinger om besvarelserne, som medlemmerne måtte begære. Hvis besvarelserne tilstilles forsvarskommissionen i nær fremtid, er det overvejende sandsynligt, at den snart kan opløses. Regeringen vil herefter være henvist til udelukkende at forhandle med folketingets finansudvalg eller det udenrigspolitiske nævn om de militære anliggender, som ikke kommer til behandling i tingene. Ministeriet Hedtoft regnede ikke med en sådan situation, da det fremsatte forslaget om den ekstraordinære bevilling på 300 mill. kr. Det forudsatte, at planer vedrørende opbygning af forsvarret skulle behandles i forsvarskommissionen eller i et særligt udvalg, før de af forsvarsministeren blev oversendt til finansudvalget.

Forslaget om sammensætningen af forsvarrets værn og korps er en rammelov. Der er en række væsentlige spørgsmål vedrørende rammernes indhold, som endnu ikke

er endelig afgjort. Der er imidlertid i forslaget sikret den højtærede forsvarsminister en ret betydelig bevægelsesfrihed ved behandlingen af disse spørgsmål. Det er naturligt, at det er således. Den nye forsvarsordning skal være et led i Atlantpagtlandenes fælles europæiske forsvar. Det fælles Atlantpagtforsvar, således som det nu er organiseret, er af ny dato. Det er under udformning, og det ville være urimeligt, hvis der ikke blev taget hensyn hertil ved lovgivningen om den danske forsvarsordning. Men de ret vidtgående beføjelser, som den højtærede forsvarsminister får, forudsætter selvfølgelig, at han og hele regeringen opretholder kontakt med rigsdagen vedrørende spørgsmål om forsvarrets opbygning indenfor den nu foreliggende lovgivnings rammer.

I det direktiv, som værnscheferne modtog i 1948 fra forsvarskommissionen af 1946 om udarbejdelse af forslag til en ny forsvarsordning, blev de anmodet om at arbejde ud fra den forudsætning, at det nye forsvar skulle kunne være mobiliseret i løbet af 24 timer. Værnscheferne erklærede, at de ikke så sig i stand til at udarbejde en sådan plan. Direktivet fra forsvarskommissionen blev givet på grund af Danmarks udsatte beliggenhed, territoriets mangel på dybde og hensyn til mulighederne for en lynaktion. De problemer, som foranledigede direktivet, eksisterer fremdeles. Men de er ikke et særligt dansk anliggende. Den tekniske udvikling, mulighederne for lynangreb, som ikke har kunnet varsles, samt Vesteuropas mangel på dybde i retningen fra øst til vest må også præge andre Atlantpagtlandes overvejelser vedrørende måden, hvorpå de organiserer deres forsvar. Resultatet heraf er beslutninger med det formål at kunne have forholdsvis store styrker på kaserne og i søen i fredstid. Men ikke fordi det er påkrævet af hensyn til uddannelse.

I henhold til det foreliggende forslag får Danmark nu et flyvevåben, som hurtigt skal kunne gøres klar til at operere, et søværn, hvis skibe er meget sårbare, når de ikke er på søen, og som må have tid til at mobilisere, samt en hær, der — hvis der kan skabes betingelser for at mobilisere den — kan udgøre ialt 160 000 mand. Mulighederne for at mobilisere søværnet og hæren beror dels på de fredsstyrker, som vi har, dels på om landets byer kan beskyttes mod terrorangreb fra luften, dels på de aftaler, som regeringen kan få med det fælles europæiske Atlantpagtforsvars ledelse om hurtig